

Sygn. akt: I C 5/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca:	SSR del. Łucja Oleksy-Miszczyk
Protokolant:	Karolina Pikuła

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa C.B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki C. B. kwotę 93.493,28 (dziewięćdziesiąt trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt trzy i 28/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty 34.339,28 (trzydzieści cztery tysiące trzysta trzydzieści dziewięć i 28/100) złotych od dnia 11 sierpnia 2012 roku i od kwoty 59.154,00 (pięćdziesiąt dziewięć tysięcy sto pięćdziesiąt cztery i 00/100) złotych od dnia 16 lutego 2013 roku;
- w pozostałej części powództwo oddala;
- zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.584,71 (osiem tysięcy pięćset osiemdziesiąt cztery i 71/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 5/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 stycznia 2013r. powódka C. B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 106.163,68 zł. W uzasadnieniu powódka podała, że w dniu 11 stycznia 2012r. została potrącona na przejściu dla pieszych przez samochód marki P. (...), nr rej. (...), ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności OC u pozwanego. W wyniku wypadku powódka doznała złamania kości piszczelowej i strzałkowej, przeżyła zabieg zespolenia kości, ale pomimo intensywnego leczenia zrost nie nastąpił. W trybie przedprocesowym pozwany przyznał powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 13.000,- zł. i domaga się dalszego zadośćuczynienia w wysokości 87.000 zł. W związku ze skutkami wypadku powódka zmuszona była ponieść koszty leczenia, rehabilitacji i opieki, które określiła na łączną kwotę 22.186,51 zł. Pozwany przed wszczęciem procesu wypłacił powódce z tego tytułu 3.022,83 zł., a zatem powódka domagała się wypłaty dalszej kwoty 19.163,68 zł. Pełnomocnik powódki przed wystąpieniem na drogę sądową wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty, w którym domagał się przyznania powódce kwoty 40.000 zł. tytułem zadośćuczynienia i 10.362,11 tytułem odszkodowania. W związku z treścią wezwania do zapłaty powódka wniosła o zasądzenie odsetek od różnicy pomiędzy kwotami określonymi w wezwaniu do zapłaty, a kwotami wypłaconymi przez

pozwanego od dnia 11 sierpnia 2012r., zaś od pozostałej części żądania od dnia 1 lutego 2012r. Powódka wniosła również o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu (k. 179). Co do zasady nie zakwestionował swojej odpowiedzialności za skutki wypadku, kwestionował natomiast wysokość zgłoszonego roszczenia zarówno odnośnie zadośćuczynienia jak i odszkodowania. Podniósł, że żądane zadośćuczynienie jest wygórowane, natomiast odnosząc się do kosztów leczenia wskazał, że nie wszystkie wykazywane przez powódkę wydatki miały związek z leczeniem następstw wypadku. Zakwestionował także wykazywane przez stronę powodową koszty opieki nad powódką, zarówno co do ich wysokości jak i czasu trwania opieki (k. 207 akt).

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 11 stycznia 2012r. w G. na skrzyżowaniu ulicy (...) doszło do wypadku drogowego, w trakcie którego powódka jako piesza, przechodząca przez przejście dla pieszych, została potrącona przez samochód osobowy marki P. (...), nr rej. (...) kierowany przez E. K.. Pozwany nie kwestionował ubezpieczenia posiadacza pojazdu i swojej odpowiedzialności za skutki wypadku.

W chwili zdarzenia powódka miała 82 lata.

W wyniku wypadku powódka doznała obrażeń ciała w postaci złamania trzonu kości piszczelowej i strzałkowej prawej w 1/3 bliższej. Zastosowano leczenie operacyjne – w dniu 13 stycznia 2012r. przeprowadzono otwarte nastawienie i zespolenie złamania kości piszczelowej płytą przykostną AXOS. Zalecono farmakoterapię i rehabilitację. Okres leczenia trwał około ośmiu miesięcy. Przez około dwa miesiące powódka była osobą leżącą i wymagała nieprzerwanej opieki. Odczuwała znaczne dolegliwości bólowe, często wymiotowała. Następnie powódka podejmowała próby wstawania i chodzenia o kulach. Jej sprawność była w dalszym ciągu ograniczona w znacznym stopniu. Umiała siedzieć, samodzielnie wstać, przemieszczać się przy pomocy kul skacząc na jednej nodze. Nie była w stanie wykonywać zwykłych czynności życia codziennego takich jak ubieranie się, przygotowanie posiłku. W miesiącach kwietniu i maju powódka korzystała z pomocy opiekunki w godzinach – codziennie w godzinach od 8.00 do 17.00, a począwszy od czerwca do listopada od 8.30 do 14.00. W pozostałym zakresie opieka nad powódką była sprawowana przez jej bliskich. Koszt wynajęcia opiekunki łącznie wyniósł 13.361, 62 zł.

Aby nie dopuścić do zaników mięśni powódka podjęła rehabilitację – z uwagi na długi okres oczekiwania na zajęcia rehabilitacyjne refundowane przez NFZ powódka podjęła rehabilitację prywatnie. Pomimo zastosowanego leczenia nie doszło do prawidłowego zespolenia kości. Biegły ortopeda traumatolog opiniujący stan zdrowia powódki w toku postępowania sądowego stwierdził u niej stan złamania kości piszczelowej prawej, leczony operacyjnie, z powikłaniem stawem rzekomym i z tego tytułu uznał, że powódka doznała 25% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Biegły wskazał, że cierpienia fizyczne powódki na skutek następstw wypadku mogły mieć charakter znaczny przez okres około miesiąca, następnie malały do nasilenia średnio i umiarkowanego utrzymującego się do chwili obecnej. Powódka porusza się z pomocą dwóch kul łokciowych, tylko na krótkich dystansach. Boi się stanąć na prawej nodze, obawia się wychodzić sama z domu. Potrzebuje pomocy osób drugich w zakresie przemieszczania się na dłuższe odległości i przy wykonywaniu prac wymagających wysiłku fizycznego. Odczuwa bole w miejscu złamania, bóle nasilają się znacznie na zmiany pogody. Rokowania na przyszłość co do możliwości uzyskania zrostu złamania i poprawy sprawności kończyny dolnej prawej, w związku z powikłaniami leczenia, są negatywne bez podjęcia dalszego leczenia chirurgicznego.

Koszty leczenia i rehabilitacji powódki łącznie wyniosły 6081,49 zł., z czego pozwany w trybie pozaprocesowym wypłacił powódce kwotę 2949,83 zł.

Przed wypadkiem powódka mimo swojego wieku była osobą zdrową, była aktywna życiowo, sprawna, ruchliwa i żywotna. Skutki wypadku i przebieg leczenia miały negatywny wpływ na stan psychiczny powódki. Po zdarzeniu pojawiły się u niej zaburzenia pamięci świeżej, problemy ze snem – w snach powracają sceny z wypadku. Powódka nie pogodziła się z ograniczeniami ruchowymi, co powoduje u niej stany przygnębienia i smutku. Biegli psychiatra i psycholog zdiagnozowali u niej zespół psychoorganiczny z obniżeniem nastroju i z tego tytułu ocenili uszczerbek na

zdrowi powódki na 10%. Rokowanie w tym zakresie nie są dobre, a stwierdzone objawy mają tendencję do pogłębiania się.

Pismem z dnia 18 czerwca 2012r. pełnomocnik powódki wezwał pozwanego do zapłaty na rzecz powódki kwoty 40.000 zł. tytułem zadośćuczynienia i kwoty 10.362,11 zł tytułem kosztów leczenia i rehabilitacji, domagając się zapłaty do dnami 10 sierpnia 2012r.

Orzeczeniem Miejskiego Zespołu do Spraw orzekania o niepełnosprawności w G. z dnia 27 marca 2013r. u powódki ustalono umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Pozwany po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłacił powódce kwotę 13.000 zł tytułem zadośćuczynienia i wspomnianą wyżej kwotę 2949,83 zł. tytułem kosztów leczenia i rehabilitacji , a także kwotę 41 zł. tytułem zwrotu kosztu czyszczenia ubrań zabrudzonych w wypadki i kwotę 32 zł. tytułem zwrotu kosztu transportu sanitarnego.

Opisany wyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przeprowadzone dowody w postaci dokumentacji medycznej powódki k. 10 i nast., 140 i nast., 173 i nast., 221 umów zlecenia o wykonywanie opieki i rachunków do tych umów k. 37 i nast. oraz 62 i nast. , rachunków i faktur za lekarstwa, środki higieniczne i sprzęt ortopedyczny k. 54 i nast. oraz 94 i nast., wezwania do zapłaty k. 8, akt szkody, orzeczenia Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności k. 231, zeznań świadków M. S. (k.235) i Z. R. (k. 234) oraz opinii biegłych psychologa W. B. i psychiatry A. W. (k. 248 i opinia uzupełniająca k. 298), biegłego ortopedy traumatologa J. J. (k. 304) i zeznań powódki (k. 237). Przeprowadzone dowody Sąd uznał za całkowicie wiarygodne, z tym, że wydatki na leki i sprzęt ortopedyczny oraz rehabilitację udokumentowane fakturami i rachunkami dołączonymi do pozwu Sąd uwzględnił w zakresie w jakim biegły ortopeda traumatolog po dokonaniu weryfikacji uznał je za pozostające w związku z leczeniem następstw wypadku. Opinie biegłych nie były przez strony kwestionowane.

Sąd zważył co następuje:

Odpowiedzialność pozwanego jako ubezpieczyciela posiadacza pojazdu, którego kierowca spowodował wypadek jakiemu uległ powód nie była w niniejszej sprawie sporna.

W myśl art. 444 § 1 i 2 oraz art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszystkie wyniki z tego powodu koszty. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Sąd może również przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Wysokość odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia zależy przede wszystkim od rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy, ustalonej przez Sąd przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy. Zadośćuczynienie ma na celu kompensować doznane przez powoda krzywdy, złagodzenie skutków niematerialnych, bólu, cierpienia fizycznego i psychicznego, odczuwaną krzywdę, pomoc w dostosowaniu się do nowej rzeczywistości oraz zapewnić satysfakcję moralną. Ocena krzywdy i stosownej wysokości zadośćuczynienia w konkretnym przypadku powinna uwzględniać obiektywne kryteria oceny następstw danego zdarzenia.

Poza sporem jest, że powódka otrzymała już kwotę 13.000 zł zadośćuczynienia, a w toku postępowania domagała się dalszych 87.000 zł z tego tytułu. Zważywszy na stopień uszczerbku na zdrowiu jakiego doznała, fakt, że pomimo zastosowanego leczenia nie doszło do prawidłowego zespolenia kości i powódka nie odzyskała i prawdopodobnie z uwagi na swój wiek i rodzaj powikłań jakich doznała nie odzyska już nigdy pełnej sprawności, a także mając na względzie zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki związany z trudnym okresem rekonwalescencji i odczuwanymi obecnie dolegliwościami bólowymi i ograniczeniami wynikającymi z niepełnosprawności fizycznej oraz pogarszający się na tym tle stan psychiczny powódki Sąd uznał, że wypłacone w trybie pozaprosowym zadośćuczynienie w kwocie 13.000 zł jest rażąco niskie i nie odpowiada pojęciu sumy odpowiedniej w rozumieniu art.

445 § 1 kc. W ocenie Sądu powódka powinna otrzymać z tego tytułu łącznie kwotę 80.000 zł. Taka kwota zdaniem Sądu w sposób realny kompensuje doznaną przez powódkę krzywdę, zapewniając pewną satysfakcję moralną, a jednocześnie jest odpowiednia do zakresu cierpień doznaczonych przez powódkę i uwzględnia fakt, że powódka na skutek wypadku utraciła sprawność fizyczną jaka cieszyła się do dnia zdarzenia i stała się w znacznym stopniu zależna od pomocy innych osób. W tej sytuacji Sąd na zasadzie art. 445 §1 kc zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 77.000 zł. , ponad kwotę wypłaconą z tego tytułu w trybie pozaprosowym.

Niezależnie od zadośćuczynienia powódka domagała się zasądzenia odszkodowania za skutki wypadku, a roszczenie przez nią zgłoszone obejmowało koszty leczenia, rehabilitacji i opieki. Wykazywane przez powódkę fakturami i rachunkami załączonymi do pozwu koszty zakupu lekarstw i urzetu ortopedycznego oraz koszty rehabilitacji zostały zweryfikowane w opinii biegłego ortopedy traumatologa J. J. pod kątem ich związku z leczeniem następstw wypadku. Suma wydatków jakie poniosła powódka na leczenie skutków wypadku i rehabilitację wynosi 6081,49 zł. (w kwocie tej nie uwzględniono wypłaconych powódce kosztów czyszczenia ubrań 41 zł. i transportu sanitarnego 32 zł.). Natomiast udokumentowane koszty opieki wynosiły 13 361, 62 zł. Sąd uznał koszty sprawowania opieki nad powódką za uzasadnione w całości. Z zeznań przesłuchanych świadków i zeznań powódki wyraźnie wynika, że potrzebowała ona pełnej i intensywnej opieki przez znaczny okres czasu, a nadto, że sprawowanie tej opieki było – z uwagi na stan powódki- pracochłonne, trudne i wymagało od opiekuna znacznego wysiłku. Z tych też względów Sąd przyjął, że wydatki te były niezbędne, dostosowane do potrzeb powódki, a w miarę poprawy jej stanu zdrowia były stosownie ograniczane. Stawki godzinowe jakie pobierała opiekunka powódki było co prawda wyższe, niż stawki stosowane przez ośrodki pomocy społecznej, jednak różnica ta nie jest rażąca, a oczywistym jest, że powódka nie uzyskaby z pomocy społecznej opieki w takim rozmiarze czasowym, jaka zapewniała jej prywatna opiekunka, a stawki stosowane przez opiekę społeczną nie są stawkami rynkowymi.

W tej sytuacji Sąd przyjął, że wydatki poniesione przez powódkę w związku ze skutkami wypadku wynosiły łącznie 19.443,11 zł (wydatki na lekarstwa i sprzęt ortopedyczny oraz niezbędne środki higieniczne 6081,49 zł + koszty opieki 13.361,62 zł), z czego pozwany wypłacił powódce przed wszczęciem postępowania kwotę 2949,83 zł. Sąd w oparciu o przepis art. 444 § 1 k.c. zasądził zatem na rzecz powódki tytułem odszkodowania kwotę 16.493,28 zł. , jako różnicę pomiędzy szkodą jaką powódka poniosła, a wypłaconą częścią odszkodowania.

O odsetkach orzeczono na zasadzie art. 481 k.c. zasądzając je od kwoty 34.339,28 zł. od dnia 11 sierpnia 2012. tj od dnia oznaczonego w przedprocesowym wezwaniu do zapłaty i od kwoty 59.154,00 zł. od dnia 16 lutego 2013r. tj. od doręczenia pozwu. W wezwaniu do zapłaty (k. 8 akt) powódka domagała się 40.000 zł. tytułem zadośćuczynienia i 10.362,11 zł tytułem kosztów leczenia i rehabilitacji – łącznie 50.362,11 zł, z czego pozwany wypłacił jej 16.022,83 zł. (tj. 13.000 tytułem zadośćuczynienia i 3022,83zł. tytułem odszkodowania). Odsetki od różnicy między kwotą żadaną w wezwaniu do zapłaty, a kwotą wypłaconą przez pozwanego tj. 34.339,28 zł. (50.362,11 – 16.022,83) zasądzono od dnia wymagalności oznaczonego w wezwaniu do zapłaty tj. od 11 sierpnia 2012r., natomiast od pozostałej części zasądzonego roszczenia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, albowiem w tej części żądanie zostało zgłoszone dopiero w pozwie.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdziału. Na koszty złożyły się opłata od pozwu 5.309,- zł.(k. 130), wydatki na biegłych w łącznej wysokości 1322,58 (k. 261,317 – wypłacone z zaliczki uiszczonej przez powódkę) i koszty zastępstwa procesowego obu stron w wysokości po 3617 zł. – łącznie koszty procesu wyniosły 13.865,58 zł. Ustalając, że powódka utrzymała się ze swoim żądaniem w 88% Sąd zasądził od pozwanego na jej rzecz kwotę 8.584,71 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR (del) Łucja Oleksy-Miszczyk